

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

eБИЛТЕН

Удружење за креативну индустрију

IV
квартал

20
18.

октобар - децембар 2018.

УВОДНИК

Билтени удружења Привредне коморе Србије сектора пољопривреде, индустрије и услуга представљају тромесечне анализе економских трендова и актуелности у привреди.

Кроз билтене информишемо чланице коморског система, представнике пословне заједнице и стручне јавности о секторским и макроекономским темама, пословним и статистичким показатељима за водеће привредне гране, активностима удружења и услугама Привредне коморе Србије. Циљ је да подстакнемо представнике привреде да покретањем иницијатива усмереним на унапређење пословног амбијента утичу на креирање стабилних и одрживих услова пословања.

Очекујемо да коморски билтени допринесу бољој видљивости секторских информација, активности и подршке националне пословне асоцијације привреди, унапређењу конкурентности и јачању поверења у домаћи привредни амбијент и економију. Припремљене информације, вести и анализе објављене у билтенима креиране су у склопу заједничких активности јединственог коморског система и привреде Србије. У анализама су коришћени званични подаци домаћих и страних институција, објављени крајем сваког календарског тромесечја у години.

Сви претходно објављени билтени доступни су на сајту [Привредне коморе Србије](#).

Креативна индустрија је индустрија садржаја који произлази из индивидуалне креативности, вештине и талента. Појам креативне индустрије односи се на штампање, издавачку делатност и мултимедију, аудио-визуелне делатности, музичке и кинематографске продукције. Креативне индустрије у Републици Србији учествују у стварању БДП-а са око 4,0 одсто, а укључујући и комплементарне делатности, њихово учешће достиже 9,9 одсто БДП-а. У претходном периоду оствариле су просечан годишњи раст промета од 25 одсто и просечну годишњу стопу профитабилности од око 8 одсто. Креативне индустрије имају велики извозни потенцијал. Такође, креативне индустрије у Републици Србији доприносе укупној запослености са 4 одсто.

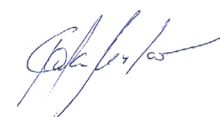
Имајући у виду све значајније учешће креативне индустрије у бруто домаћем производу и извозу Србије и чињеницу да је реч о растућем сектору на глобалном нивоу, Удружење за креативну индустрију Привредне коморе Србије активно учествује у изградњи законодавног оквира и амбијента подстицајног за инвестирање и пословање и пружа одговарајуће сервисе фирмама из ове области како би лакше савладале проблеме у свакодневном пословању и ојачале своје капацитете.

Наша одговорност је утолико већа, јер су производи креативних индустрија истовремено роба подложна свим тржишним законима и извозни потенцијал Србије, али и културно добро, што привредна друштва из ове индустрије ставља пред двоструки изазов: да обезбеде економску одрживост стваралаштва, одрживо послују и истовремено брину у култури.

Јелена Васић,
уредник

Мирко Прља,
секретар

Импресум: Билтен Привредне коморе Србије; Издавач: Привредна комора Србије, Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације, Ресавска 13-15, 11000 Београд, тел. (011) 3300-923, web: <http://www.pks.rs>, e-mail: analitika@pks.rs.

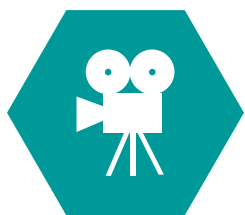
Уредник: Јелена Васић; Извршни уредник: Маја Вуковић; Редакција: Бојан Станић, Оливера Коминац, Мирко Прља, Срђан Маркотић, Обренија Мазић, Дијана Михајловић-Монтиљо, Наташа Кеџман, Марко Ковачевић, Кристина Ђурић, Ана Стојановић, Душан Стокић; Лектура и коректура: Служба за информисање и односе са јавношћу ПКС; Дизајн: Марија Младеновић; Компјутерска обрада: Стеван Шормаз; Маркетинг: marketing@pks.rs.

Билтени ПКС се објављују тромесечно.

Напомена: Анализе у билтенима ПКС су ауторског карактера и не одражавају нужно став Привредне коморе Србије.

с 2019. Центар за стратешке анализе, аналитику, планирање и публикације

Сва права су задржана. Ниједан део ове публикације не може бити репродукован нити смештен у систем за претраживање или трансмитован у било ком облику, електронски, механички, фотокопирањем, снимањем или на други начин, без претходне писмене дозволе издавача.

У овом броју

Активности Удружења за креативну индустрију	4
Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари Вести	
Привредна активност у креативној индустрији	9
Запосленост Зараде Спољнотрговинска размена Стране директне инвестиције	
Привредна активност - макроекономски осврт	13
Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе	16
Радне групе	
У фокусу	17
70. Сајам књига у Франкфурту	
Подршка привреди	18
Програми подршке пословању привреде Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа Едукација	
Методолошке напомене	21
Удружење за креативну индустрију	22
Контакт	23

Активности Удружења за креативну индустрију

Седнице, конференције, сајмови, пословни сусрети, презентације, семинари

Седница Секције приказивача

Седница Секције приказивача одржана је 17. октобра 2018. године у Привредној комори Србије. Чланови Секције приказивача, присутни на седници, на дневном реду разматрали су начине уношења података за СОКОЈ. Предложено је да се омогући да приказивачи СОКОЈ достављају извештаје у форми Excell табеле СОКОЈ и да као такви буду импортовани у софтвер који врши обраду података, како би се избегло појединачно уношење за сваки филм. Секција приказивача је предложила да у извештају не буду посебно садржани трејлери јер су трејлери за филм увек пропорционални игрању филма, исти су аутори и не прати се нигде приказивање истих. Такође, предложено је да се у извештај уноси просечна цена улазнице.

Заједничка седница Групаације организација за колективно остваривање права и Групаације кабловских оператора

Заједничка седница Групаације организација за колективно остваривање права и Групаације кабловских оператора одржана је 23. октобра 2018. године у Привредној комори Србије. Дневни ред Седнице био је објашњење начина утврђивања висине и начина одређивања накнаде за коришћење ауторског и сродних права, коју према тарифи кабловски оператори плаћају организацијама за колективно остваривање ауторског и сродних права и договор о будућем раду. Закључено је да се отворе нови преговори и дискусија о моделу наплате након што организације добију сагласности својих надлежних органа. Рок је средина децембра 2018. године и да се обе групације заједно укључе у измену Закона о ауторском и сродним правима тако што ће направити нову платформу и након тога обавестити Завод за интелектуалну својину.

Седница Групаације кинематографије

У Привредној комори Србије је 30. октобра 2018. године одржана седница Групаације кинематографије на којој су присуствовали чланови Групаације, представници струковних удружења и асоцијација, представници ФЦС и Удружења за креативну индустрију ПКС. На дневном реду је разматрана актуелна ситуација у вези са могућим обарањем конкурса за комерцијални филм и достављање дописа ДОКСрбија (Удружење Документаристи Србије) у вези са унапређењем постојећег система одабира српског кандидата за награду ОСКАР. Закључено је да се допис ДОКСрбије упути АФУН (Академија филмске уметности и науке) након што га Председништво групације кинематографије одобри и да се упути молба директору ФЦС (Филмски центар Србије) да се достави аудио снимак излагања члана комисије.

Електронска седница Секције филмских дистрибутера

Електронска седница Секције филмских дистрибутера одржана је 31. октобра 2018. године у Привредној комори Србије. Чланови Секције дистрибутера изјашњавали су се о предлогу бодовања филмова на конкурс у стимулацију дистрибуције. Предложени начин бодовања је усвојен.

Седница Секције филмских дистрибутера

Чланови Секције филмских дистрибутера и представници Удружења за креативну индустрију ПКС, 1. новембра 2018. године у просторијама Привредне коморе Србије одржали су седницу Секције. На дневном реду био је договор у вези са планираним корацима у функционисању ЦЕБЕФ (Центар београдских фестивала) и ФЕСТ.

После дискусије, закључено је да се упутити допис и секретару Секретаријата за културу да присуствује следећем састанку, имајући у виду да је утврђено да обе стране имају исти циљ да се Фест 2019. године реализује што квалитетније и ефикасније, те да се у припреме уђе на време, и да је потребно направити допис са предлогом за састанак и упутити га в.д. директору ЦЕБЕФ као и тиму који учествује у реализацији ФЕСТ.

Заједничка Седница Групације организација за колективно остваривање права и представника Групације трговаца прехранбеним производима на велико и мало

У Привредној комори Србије, 14. новембра 2018. године, одржана је заједничка седница Групације организација за колективно остваривање права и представника Групације трговаца прехранбеним производима на велико и мало. На седници су присуствовали чланови обе групације а на дневном реду се разматрало објашњење начина утврђивања накнаде за коришћење ауторског и сродних права, коју према тарифи трговци плаћају организацијама за колективно остваривање ауторског и сродних права. Закључено је да представници Групације трговаца на велико и мало доставе своје предлоге Групацији организација за колективно остваривање права у вези са попустом на постојеће тарифе.

Седница Групације организација за колективно остваривање права

Чланови Секције Групације организација за колективно остваривање права и представници Удружења за креативну индустрију ПКС, одржали су 29. новембра 2018. године седницу Секције. На седници су се разматрале предлози за корекцију тарифа и то, кабловских оператора и трговаца прехранбеним производима на велико и мало. Закључено је да је по важећем Закону о ауторском и сродним правима неспорно да након УФУС АФА ЗАШТИТЕ нема могућности за формирање нових организација; да свака организација појединачно уради, ажурира и достави Удружењу за креативну индустрију ПКС упоредне прегледе за 2014. и 2016. годину а које су редовно фактурисане по тарифи без ПДВ-а; да се изврши анализа достављених упоредних прегледа на основу утврђене методологије која ће показати да ли је стара тарифа већа у односу на нову из 2015. године. Закон о ауторском и сродним правима установио је Савет за обједињену наплату (чине га СОКОЈ, ОФПС, ПИ) који ће као орган који има ту могућност, размотрити ову врсту предлога. Предлог представника Групације трговаца прехранбених производа на велико и мало, у вези са смањењем биће тема на првом следећем Савету, после чега ће бити формулисан и достављен одговор Групацији трговаца. Седница је одржана у просторијама Привредне коморе Србије.

Седница Одбора Удружења за креативну индустрију

Чланови Одбора Удружења за креативну индустрију и представници Удружења за креативну индустрију ПКС, одржали су 18. децембра 2018. године седницу Одбора на којој је дневни ред било доношење одлуке о формирању сталног стручног тела – стручни савет за жигове при Одбору Удружења за креативну индустрију ПКС. Одбор је већином гласова усвојио Одлуку о формирању сталног стручног тела – стручни савет за жигове при Одбору Удружења за креативну индустрију ПКС.

Свечана годишња Седница Групације кинематографије и струковних удружења и асоцијација

У Привредној комори Србије, 24. децембра 2018. године одржана је свечана годишња Седница Групације кинематографије и струковних удружења и асоцијација ПКС. На седници су били присутни чланови групације и струковних удружења и асоцијација, министар културе и информисања са сарадницима, представници ФЦС и представници Удружења за креативну индустрију ПКС. Дневни ред седнице било је сумирање остварених резултата у 2018. и планови за 2019. годину. Закључено је да ФЦС треба да добије нови статут који ће још прецизније установити његово функционисање; буџет Филмског центра Србије за наредну годину износи 1,1 млрд РСД и председница УО ФЦС је за 2019. годину најавила два нова конкурса – за дебитантски филм и дечији филм и додала да раде на новом статуту и новом правилнику ФЦС.

Састанак председника и заменице председника Одбора групације радиодифузије и представника СОКОЈ

Састанак је одржан 24. октобра 2018. године у присуству председника Одбора групације радиодифузије, заменице председника, представници СОКОЈ и Удружења за креативну индустрију ПКС. Разматране су тарифе накнада које СОКОЈ наплаћује по основу јавног саопштавања музичких дела. Закључено да Одбор радиодифузије направи званичан предлог око тарифе накнада и достави СОКОЈ.

Састанак Секције филмских дистрибутера ПКС, ЦЕБЕФ и Секретаријата за културу

У просторијама ПКС, 6. новембра 2018. године одржан је састанак Секције филмских дистрибутера ПКС, ЦЕБЕФ и Секретаријата за културу. На састанку су били присутни чланови Секције дистрибутера, секретар Секретаријата за културу града Београда, представници ЦЕБЕФ, уметнички директор ФЕСТ и представници Удружења за креативну индустрију ПКС. На дневном реду био је договор да се ФЕСТ 2019. године реализује што квалитетније и ефикасније имајући у виду да је утврђено како је то обема странама истоветни циљ. Договорено је да се организује састанак са директорком Управе за јавне набавке како би Управа предложила модел конкурса по коме би се реализовао преговарачки поступак. Такође, потребно је да се са Управом за јавне набавке преговара о „висини лимита“ у новом Закону о јавним набавкама када су уметничка дела у питању, јер би то омогућило превазилажење проблема уз истовремено поштовање Закона; да се на неком следећем заједничком састанку утврде сви потребни елементи уговора пре преговарачког поступка, с обзиром да модел уговора после поступка мора остати исти и да се знају све формалности у вези са салама, ценама улазница, поготово што преговарачки поступак остаје.

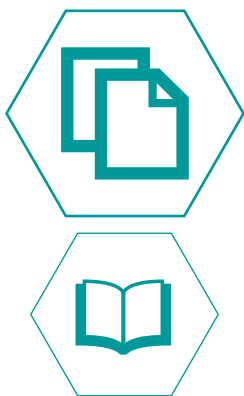
Састанак Секције филмских дистрибутера ПКС, ЦЕБЕФ, Секретаријата за културу и Управе за јавне набавке

Састанак Секције филмских дистрибутера ПКС, ЦЕБЕФ, Секретаријата за културу и Управе за јавне набавке одржан је 14. новембра 2018. године у просторијама ПКС. На састанку су били присутни чланови Седнице филмских дистрибутера, представници ЦЕБЕФ, Секретаријата за културу, Управе за јавне набавке и представници Удружења за креативну индустрију ПКС. Тема и овог састанка био је договор у вези са што квалитетнијом и ефикаснијом реализацијом ФЕСТ 2019. године, имајући у виду да је циљ да фестивал постане незаобилазна тачка у културном животу Београда, Србије и региона. Чланови Секције филмских дистрибутера ПКС су истакли да набавка филмова за ФЕСТ путем јавне набавке односно преговарачког поступка није адекватна и има приличне формалне и оперативне недостатке. Дистрибутери су ексклузивни заступници ауторских права за филмове али немају искључива права већ их враћају принципалима. Закључено је да је потребно да се направи „оквирни споразум“ тј. оквирни уговор који ће олакшати поступак. Наручилац има право да захтева коришћење филмова и да најави поред филмова који су на списку још пар филмова који ће се појавити на ФЕСТ-у у складу са одлуком уметничког директора и Одбора ФЕСТ-а; да се у току новембра 2018. године организује још један састанак са Управом за јавне набавке како би заједно усагласили модел конкурса по коме би се реализовао преговарачки поступак и да се представница Управе царина информишу код колега из Хрватске са којима раде на пројекту да ли се код њих на филмским фестивалима (Пула, Мотовун, Загреб) спроводи јавна набавка.

За све додатне информације о пословању у земљи и иностранству, контакте са потенцијалним пословним партнерима, учешће на сајмовима и изложбама, учешће у активностима ПКС контактирајте **Удружење за креативну индустрију ПКС** путем телефона **011 / 33 04 512** или нам пишите на имејл: kreativna@pks.rs.

Вести

Платформа сарадње науке и привреде

Привредна комора Србије представља спону између науке и привреде, подстичући и подржавајући успостављање сарадње и комуникацију између привредника који разумеју значај науке, и научника и професора који разумеју бизнис. У циљу даљег промовисања сарадње приватног и истраживачког сектора и рада Савета за сарадњу науке и привреде, Служба за иновације Привредне коморе Србије развила је **online платформу** „www.nip.rs“.

Циљ је подстаћи привредна друштва и научно-истраживачке организације да се укључе у заједничке научно-истраживачке и развојне пројекте ради стварања нових комерцијално примењивих производа и услуга, решавања текућих проблема и задатака, као и увођења иновативних технологија у раној фази које могу имати значај за њихов будући развој и тржишни потенцијал.

Платформа повезује кориснике различитих услуга које истраживачке институције могу да понуде привредним друштвима, обезбеђујући комуникацију са финансијским актерима преко пословних инкубатора, научних и технолошких паркова и центара за трансфер технологије. Повезивање свих релевантних интересних група на једној централизованом локацији ће обезбедити представљање могућности за сарадњу са свим интересним групама, што ће несумњиво довести до нових пословних подухвата, стварања spin-off или start up компанија. ПЕРФОРМ пројекат Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), који спроводи Helvetas Swiss Intercooperation и Универзитет у Фрибургу, подржао је Привредну комору Србије у развоју ове платформе.

За додатне информације контактирајте **Службу за иновације ПКС** путем телефона **011 / 41 49 430** или нам пишите на имејл: inovacije@pks.rs.

Усвојена иницијатива за измену Закона о улагањима

Центар за подршку инвестицијама и ЈПП Привредне коморе Србије је у току 2017. године покренуо иницијативу за измену Закона о улагањима („Сл. гласник РС“, број 89/15) и пратеће уредбе, а која је **усвојена и имплементирана у изменама Закона о улагањима** („Сл. гласник РС“, број 95/18) у децембру 2018. године. Члан 14. Закона је измењен на начин да је сада проширено право које су раније имали само страни улагачи и на домаће улагаче. **Сада сви улагачи могу да увозе опрему која представља улог у смислу овог закона, без плаћања царине и других увозних дажбина.** Ово ослобођење важи за увоз опреме која представља улог у смислу овог закона, осим путничких моторних возила и аутомата за забаву и игре на срећу, под условом да је опрема коју улагач увози у складу са прописима којима се уређују здравље и безбедност грађана и заштита животне средине.

Наведена измена уједно представља и једну од најзначајнијих измена за домаћа привредна друштва, будући да могу увозити неопходну опрему за улагање у смислу овог закона, без плаћања царина без обзира на то из које се државе увоз врши и да ли је са том државом потписан споразум о слободној трговини.

За стране инвеститоре ова олакшица је значајна како би се избегле царинске баријере приликом пресељења производње из иностранства у Републику Србију, али истовремено и за домаће инвеститоре ова мера представља додатни подстрек и олакшицу за инвестирање. Наиме, према доступним подацима Републичког

завода за статистику скоро једна трећина увоза средстава за рад врши се из држава са којима Република Србија нема потписан споразум о слободној трговини. Увоз ове опреме до сада није био ослобођен царинских и других дажбина уколико је улагач било домаће друштво.

Пре последњих измена Закона о улагањима поступак ослобођења је био детаљније уређен за стране инвеститоре Уредбом о условима, начину и поступку ослобођења од царине на увоз опреме („Сл. Гласник РС број 48/18) која је на снази од 30. јуна 2018. године. Имајући у виду да је Закон измењен у децембру 2018. године очекује се и измена наведене Уредбе која би ближе уредила ослобођење и за домаће инвеститоре. **Тек након измена ове уредбе моћи ће и да се примени измена Закона на домаће инвеститоре, под условима које ова уредба буде прописивала.**

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона **011 / 41 49 444** или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Привредна активност у креативној индустрији

Запосленост

У трећем кварталу 2018. године од укупног броја запослених 79,2 одсто је запослено у правним лицима, 17,2 одсто представљају предузетници, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност, а 3,6 одсто представљају регистровани индивидуални пољопривредници. У односу на трећи квартал 2017. године број запослених у правним лицима порастао је за 3,2 одсто, број предузетника, запослених код њих и лица која самостално обављају делатност повећан је за 6,7 одсто, док је број регистрованих индивидуалних пољопривредника смањен за 8,2 одсто.

Број запослених у делатностима штампања аудио и видео записа, издавачкој делатности, кинематографској и ТВ продукцији, рекламирању и истраживању тржишта, уметничким и забавним делатностима, у правним лицима и код предузетника, квартални подаци 2017. и 2018. године

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Регистрована запосленост, према делатностима КД(2010), у трећем кварталу 2017. и 2018. године

	Број запослених		Индекс	Учешће у укупној запослености, у %	
	Q3 2017.	Q3 2018.	Q3 2018/ Q3 2017.	Q3 2017.	Q3 2018.
Република Србија	1.993.112	2.069.276	103,8	100,0	100,0
Штампање и умножавање аудио и видео записа	9.498	9.794	103,1	0,5	0,5
Издавачке делатности	6.616	6.524	98,6	0,3	0,3
Кинематографска и телевизијска продукција, снимање звучних записа и издавање музичких записа	2.378	2.572	108,2	0,1	0,1
Програмске активности и емитовање	8.303	8.196	98,7	0,4	0,4
Рекламирање и истраживање тржишта	5.806	6.311	108,7	0,3	0,3
Стваралачке, уметничке и забавне делатности	8.834	9.245	104,7	0,4	0,4
УКУПНО	41.435	42.642	102,9	2,1	2,1

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Зараде

У периоду јануар-октобар 2018. године, просечна зарада исплаћена у Републици Србији износила је 68.132 динара и номинално је већа за 5,9 одсто од просечне зараде исплаћене у истом периоду 2017. године, док је реално била већа за 3,8 одсто.

Зараде, јануар-октобар 2018. (у динарима)

Извор: РЗС.

Зараде (нето и бруто), према делатностима КД(2010), у периоду јануар-октобар 2017. и 2018. године

	Зараде (бруто)			Зараде без пореза и доприноса (нето)		
	Вредност, у РСД		Номинални индекс	Вредност, у РСД		Номинални индекс
	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.	I-X 2017.	I-X 2018.	I-X 2018/ I-X 2017.
Република Србија	64.331	68.132	105,9	46.317	49.279	106,4
Штампање и умножавање аудио и видео записа	49.719	54.117	108,8	35.844	39.252	109,5
Издавачке делатности	72.655	75.441	103,8	52.373	54.690	104,4
Кинематографска и телевизијска продукција, снимање звучних записа и издавање музичких записа	57.103	62.144	108,8	41.171	45.053	109,4
Програмске активности и емитовање	68.029	70.934	104,3	49.241	51.401	104,4
Рекламирање и истраживање тржишта	96.265	98.022	101,8	69.852	71.313	102,1
Стваралачке, уметничке и забавне делатности	56.355	61.435	109,0	40.604	44.439	109,4

Извор: РЗС.

Спољнотрговинска размена

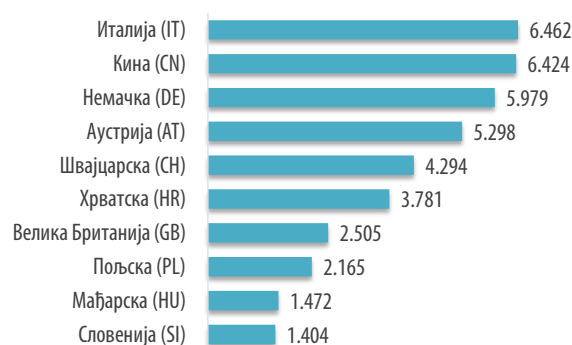
Према подацима РЗС, у првих једанаест месеци 2018. године, од извоза креативних делатности и услуга остварено је 62,0 млн евра прихода (пад од 14,9 одсто у односу на 2017. годину), од чега је највише (82,8 одсто) извезено издавачких делатности (51,4 млн евра), а 13,7 одсто кинематографске и телевизијске продукције и музичких записа. Укупна вредност оствареног увоза износила је 50,7 млн евра. С друге стране, према подацима НБС, приход од извоза аудиовизуелних и сродних услуга износио је 64,8 млн евра и оствареним суфицитом од 32,1 млн евра у првих десет месеци текуће године.

Извоз креативних делатности и услуга, по земљама, јануар-новембар 2018. (у хиљадама евра)

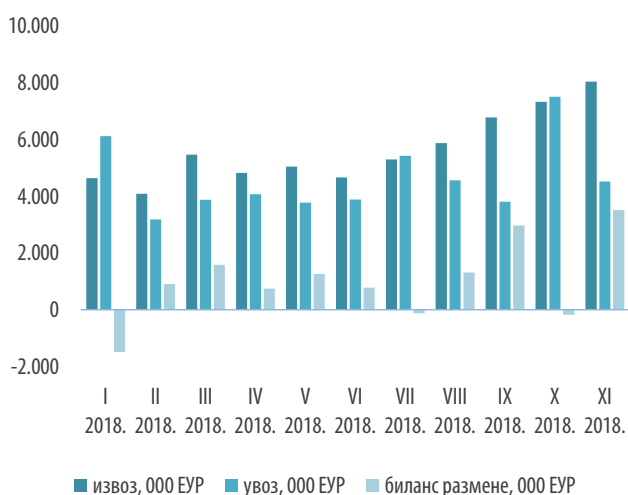
Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Увоз креативних делатности и услуга, по земљама, јануар-новембар 2018. (у хиљадама евра)

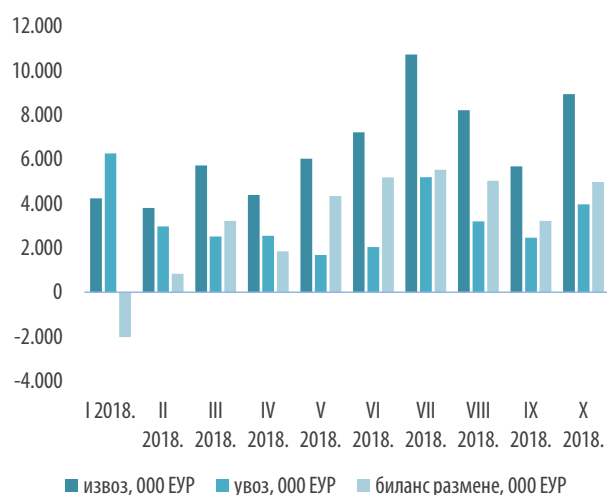
Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Спољнотрговинска размена креативних делатности и услуга, месечни подаци (у хиљадама евра)

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

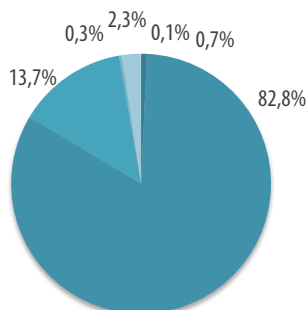
Спољнотрговинска размена аудиовизуелних и сродних услуга, месечни подаци (у хиљадама евра)

Извор: НБС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

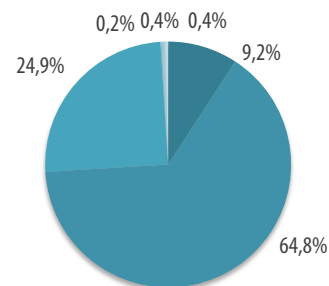
Структура извоза, јануар-новембар 2018.

- Услуге припреме за штампу
- Издавачке делатности
- Кинематографска и телевизијска продукција, снимање звучних записа и издавање музичких записа
- Фотографске услуге
- Уметничко стваралаштво
- Делатност музеја, галерија и збирки

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Структура увоза, јануар-новембар 2018.

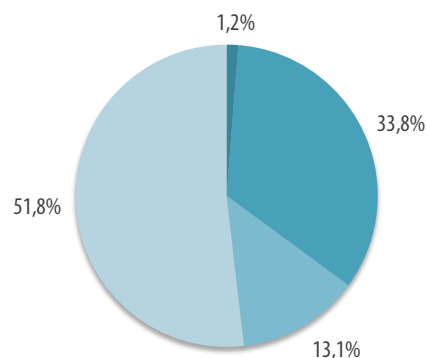
- Услуге припреме за штампу
- Издавачке делатности
- Кинематографска и телевизијска продукција, снимање звучних записа и издавање музичких записа
- Фотографске услуге
- Уметничко стваралаштво
- Делатност музеја, галерија и збирки

Извор: РЗС, прерачун Центра СААПП (ПКС).

Стране директне инвестиције

Према подацима Народне банке Србије, у прва три квартала 2018. године, укупан нето прилив СДИ у Републику Србију, по основу улагања нерезидената, износио је око две милијарде евра, а у привредним гранама које обухвата Удружење за креативну индустрију, забележена улагања нерезидената, од 7,1 млн евра и то превасходно у области кинематографске и телевизијске продукције, снимања звучних записа и издавања музичких записа и програмским активностима и емитовању.

Структура нето прилива СДИ, по основу улагања нерезидената, Q1-Q3 2018. године (у %)

- Пољопривреда
- Индустрија
- Грађевинарство
- Услуге

Извор: НБС (у складу са „Приручником за израду платног биланса и међународне инвестиционе позиције бр. 6, ММФ“).

Привредна активност - макроекономски осврт

Привреду Србије је у 2018. години карактерисала релативна макроекономска стабилност у погледу ниске и предвидиве инфлације, благог суфицита у области јавних финансија и последично опадајућег нивоа јавног дуга, уз стабилност финансијског система и пораст запослености. Главни извори раста у прошлој години су били пораст инвестиционе и личне потрошње, као и позитивна привредна ситуација у земљама Европске уније, главним спољнотрговинским партнерима. Основу за одржавање и даље убрзање привредне активности треба да омогући наставак структурних реформи, као и повећање производне активности у извозно оријентисаним привредним делатностима, посебно оним које носе већу додатну вредност.

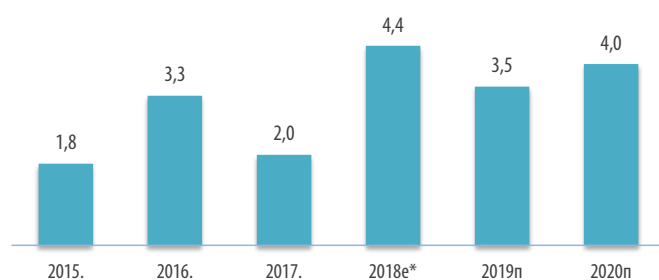
Према процени Републичког завода за статистику, привредна активност Србије мерена **стопом реалног раста бруто домаћег производа** у 2018. години износи 4,4 одсто, у односу на иницијално планираних 3,5 одсто. Процењено је да су **бруто инвестиције у основна средства** у 2018. години, у поређењу са претходном годином, оствариле реални раст од 9,1 одсто, а **пољопривредна производња** је остварила раст физичког обима од 16,3 одсто.

У 2019. години се очекује да стопа раста бруто домаћег производа буде 3,5 одсто, а са овом проценом се слаже и Међународни монетарни фонд као и друге релевантне међународне институције које прате економске перформансе по земљама. Међу бројним ризицима, који могу негативно утицати на пројекцију, издвајају се: пораст цене енергената и каматних стопа, интензивирање протекционистичких мера у међународној трговини, успоравање привредне активности у земљама кључним спољнотрговинским партнерима, политичке тензије и успоравање процеса евроинтеграција региона, као и неповољни климатски услови посебно у току пролећних и летњих месеци.

Укупна **индустријска производња** је повећана за 1,3 одсто у 2018. години у односу на 2017. годину. У сектору прерађивачке индустрије остварен је раст од 1,9 одсто, док је сектор снабдевања електричном енергијом, гасом, паром и климатизација порастао 1,2 одсто. Са друге стране, сектор рударства је забележио пад од 4,8 одсто.

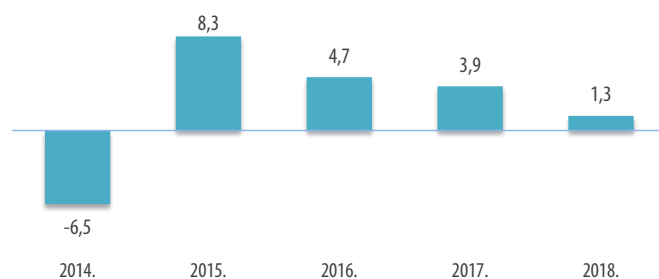
Народна банка Србије наставила је да подржава привредну активност у земљи одржавањем релативно ниске референтне каматне стопе која тренутно износи 3,0 одсто. Према процени аналитичара, на актуелну монетарну политику НБС утицали су ниски инфлаторни притисци и експанзивна монетарна политика Европске

Реални раст БДП (у %)

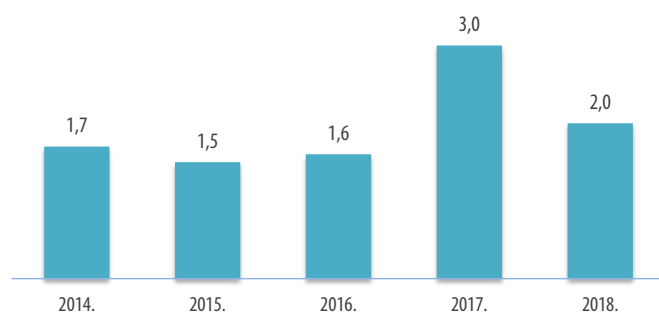
Извор: РЗС, МФ (Фискална стратегија за 2019. годину са пројекцијама за 2020. и 2021. годину).
(*Процена РЗС)

Индустријска производња (у %)

Извор: РЗС.

Потрошачке цене (у % у односу на исти месец претходне године)

Извор: РЗС.

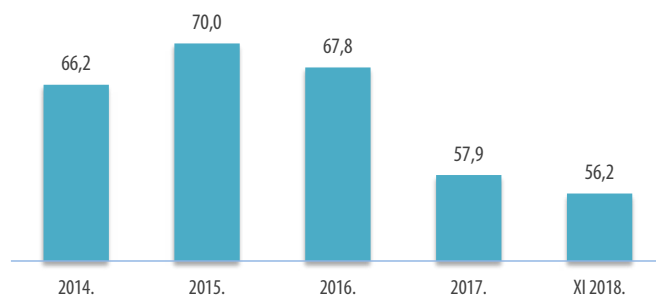
централне банке (референтна каматна стопа у еврозони се одржава на нули). **Међугодишња инфлација** је у децембру износила 2,0 одсто и у оквиру је циља Народне банке Србије који износи 3,0 одсто $\pm$ 1,5 процентних поена, а у 2019. години се очекује да буде 2,3 одсто. Већина аналитичара сматра да у наредном периоду не би требало да дође до даљег смањења референтне каматне стопе, уз могућност благог пораста јер се очекује пораст инфлаторног притиска, као и евентуална промена у монетарној политици Европске централне банке.

Мере фискалне консолидације су оствариле позитиван резултат, изнад првобитне процене Међународног монетарног фонда. Према подацима Министарства финансија, у периоду јануар-октобар 2018. године остварен је **суфицит републичког буџета** у износу од 61,1 млрд динара. Наплаћени су приходи у износу од 973,5 млрд динара, док су расходи износили 912,3 млрд динара. Последично, јавни дуг је током 2018. године наставио да опада у односу на бруто домаћи производ и на крају новембра је износио 56,2 процената у поређењу са 57,9 одсто на крају 2017. године. Процењено је да је буџет у 2018. години био у суфициту 0,6 одсто БДП, а да се у 2019. години очекује благ дефицит од 0,5 одсто.

На позитивне макроекономске трендове реаговале су и агенције за оцену кредитног рејтинга које су током 2018. године потврдиле рејтинг Србије. Standard and Poor`s је проценио кредитни рејтинг на „BB“ са позитивним изгледом да у наредној години дође до унапређења. Агенција сматра да би наставак снажног раста, даље смањење јавног дуга и задржавање дефицита платног биланса у одрживим оквирима могли резултирати повећањем кредитног рејтинга Србије у наредном периоду. Fitch Ratings је потврдио кредитни рејтинг на „BB“ са стабилним изгледом, док агенција Moody`s у протеклој години није процењивала кредитни рејтинг Србије, па се он налази на нивоу из 2017. године, односно „Вa3“ са стабилним изгледом. Србија се значајно приближила инвестиционом нивоу кредитног рејтинга са циљем да се то оствари у средњем року. Агенције наводе као основу за даље унапређење кредитног рејтинга, очување макроекономске стабилности и резултата фискалне консолидације, структурне реформе (јавна предузећа, пореска управа, просвета и здравство), као и наставак процеса евроинтеграција.

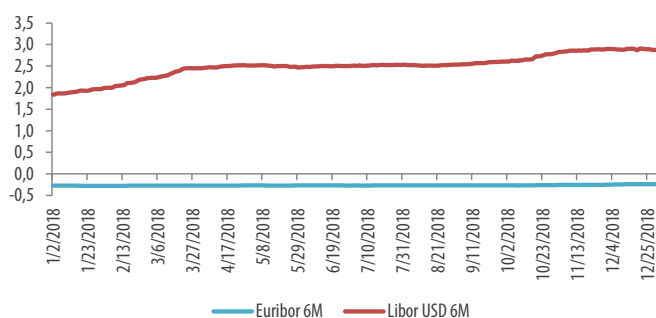
Србија је наставила регионално лидерство у привлачењу **страних директних инвестиција**, које су у 2017. години износиле 2,4 млрд евра, док су у 2018. години надмашиле пројекцију и према прелиминарним подацима Народне банке Србије износе 3,0 млрд евра. У периоду јануар-новембар 2018. године покривеност текућег дефицита страним директним инвестицијама износи 120,5 одсто. Прилив по основу страних директних инвестиција у 2019. години се очекује да буде око 2,6 млрд евра (5,7 одсто БДП) и требало би да буде више него довољно за покривање дефицита текућег рачуна платног биланса.

Јавни дуг Србије (централни ниво државе, у % БДП)

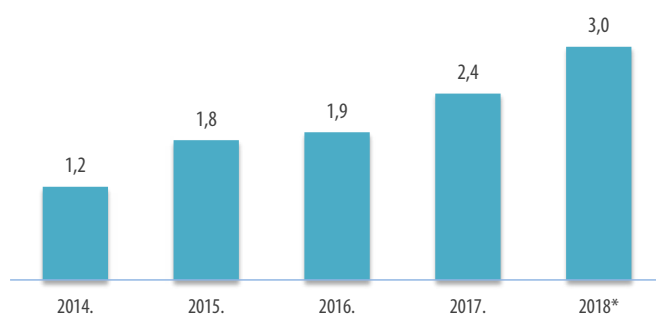
Извор: Министарство финансија.

Кретање каматних стопа у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

Нето СДИ (у млрд евра)

Извор: НБС.
(*Прелиминарни подаци НБС)

Укупна **спољнотрговинска робна размена** Србије у 2018. години износила је 38,2 млрд евра што представља раст од 10,9 одсто у односу на прошлу годину. Извезено је робе у вредности од 16,3 млрд евра, што представља повећање од 8,1 одсто, док је увоз робе износио 21,9 млрд евра, што представља повећање од 13,0 одсто. Дефицит спољнотрговинске робне размене износи 5,6 млрд евра, чиме је покривеност увоза извозом опала на 74,3 одсто у односу на 77,5 одсто колико је покривеност износила прошле године. Пораст дефицита је последица релативно јаког динара у односу на кључне валуте, као и чињеница да привредни раст у значајној мери зависи од увоза материјала и производа за потребе инвестиционе активности и потрошње као компоненти бруто домаћег производа.

Значајан допринос одржавању релативно ниског дефицита текућег рачуна платног биланса даје **суфицит у трговини услугама** који је у првих десет месеци 2018. године износио 901,2 млн евра, у односу на 785,2 млн евра из истог периода прошле године (раст 14,8 одсто). **Дефицит текућег рачуна платног биланса** је према процени Народне банке Србије у 2018. години износио 5,2 одсто бруто домаћег производа, уз очекивање да се у 2019. години смањи на 5,0 одсто и остане на том нивоу у средњем року.

Према Анкети о радној снази, у трећем кварталу 2018. године број запослених износио је 2,9 милиона, а број незапослених 371,8 хиљада. **Стопа запослености** популације старости 15 и више година износила је 49,2 одсто, а **стопа незапослености** 11,3 одсто (у првом кварталу износила је 14,8 одсто, у другом 11,9 одсто). **Просечна бруто зарада** исплаћена у октобру 2018. године износила је 69.012 динара, док је **просечна нето зарада** износила 49.901 динара. У односу на исти месец претходне године, бруто зарада је реално већа за 5,2 одсто, док је нето зарада већа за 5,7 одсто.

Према подацима Народне банке Србије, међугодишња стопа раста кредитне активности у Србији је у новембру 2018. године износила 8,0 одсто (од тога становништву су већи за 12,2 одсто, а привреди 4,8 одсто). По искључењу ефекта отписа и продаје ненаплативих кредита (НПЛ), укупни кредити већи су за 11,8 одсто међугодишње, од чега кредити привреди за 11,0 одсто, а становништву за 13,4 одсто. Стабилност банкарског сектора у Србији је очувана и додатно ојачана, захваљујући мерама Народне банке Србије, а смањен је удео проблематичних кредита у укупним кредитима за 6,1 одсто (новембар 2018).

Динар, као национална валута, је у 2018. години чврсто задржао своју вредност у односу на евро чиме је постао једна од најстабилнијих валута у свету. Просечан **девизни курс** је износио 118,2716 динара за један евро, односно 100,2784 динара за један амерички долар. Народна банка наставља политику интервенција на девизном тржишту како би спречила веће дневне осцилације националне валуте.

Спољнотрговинска робна размена (у млрд евра)

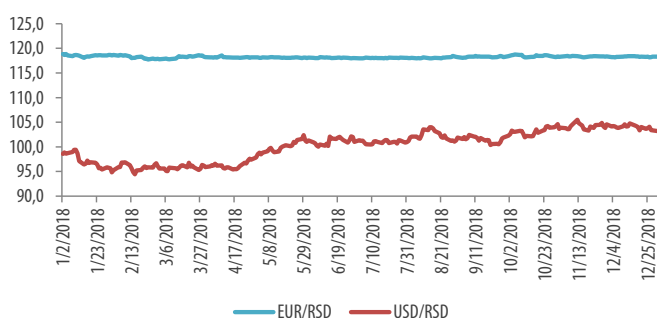
Извор: РЗС.

Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више година, према Анкети о радној снази (у %)

Извор: РЗС.

Кретање девизних курса у 2018. години

Извор: Bloomberg L.P.

Заступање интереса привреде – регулативе и иницијативе

Радне групе

Радне групе за Поглавље 10 – Информационо друштво и медији

У организацији Националног конвента о Европској унији, 2. новембра 2018. године одржана је радионица под насловом Радне групе за Поглавље 10 – Информационо друштво и медији. На радионици је презентована Студија за подизање капацитета ове радне групе. Основни циљеви Студије су интензивирање рада Радне групе, оспособљавање за генерисање употребљивих и сврсисходних препорука преговарачком тиму за поглавље 10 и максимизирање ефеката рада на припреми преговора за Поглавље 10, што ће резултирати убрзањем преговора за ово поглавље. Израђен је Програм подизања капацитета у коме су одређене активности, њихови носиоци и рок за завршетак. У другом делу састанка одржана је презентација о стању и активностима на развоју широкопојасне мреже у Србији. Предвиђено је да се од 58 чланова Радне групе, 20 неактивних чланова ослободи те дужности, а да се РГ прошири за десет нових чланова који су експерти за информационо друштво и медије.

Састанак Радне групе за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима

У Заводу за интелектуалну својину, 19. децембра 2018. године одржан је састанак Радне групе за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима. Чланови Радне групе су разматрали нацрт Закона о ауторским и сродним правима. Закључено је да је да се припреме примедбе и сугестије на достављени текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима за следећи састанак.

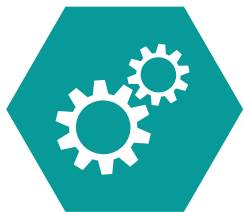

У фокусу

70. Сајам књига у Франкфурту

Последњи овогодишњи сајам књига који је Удружење за креативну индустрију ПКС реализовало у складу са уговором са Министарством културе и информисања РС, одржан је у Франкфурту, Немачка, у периоду од 10. до 14. октобра 2018. године. Србија се достојно представила на највећем светском скупу издавача. Изложено је више од 300 књига од око 35 издавача. Посебан део изложених књига био је посвећен српским писцима чија су дела објављена на немачком језику, и обрнуто, дела немачких писаца преведена и објављена на српском језику. Једна од централних тема овогодишњег српског наступа било је обележавање завршетка Великог рата, као и обележавање јубилеја годишњице рођења Десанке Максимовић, Милоша Црњанског, Алексе Шантића и Петра Кочића. За време трајања Сајма, остварени су значајни контакти са издавачима, агенцијама за превођење и агентима, а представници ПКС су информисали заинтересоване о издавачкој индустрији у Србији и давали контакте српских издавача заинтересованим страним агентима и издавачима. Током Сајма одржани су састанци са словеначком агенцијом за промоцију књиге, представницима Господарске коморе Хрватске који су такође били у Франкфурту, као и представницима немачког Удружења издавача. На једном од састанака са генералним конзулом Републике Србије у Франкфурту, покренута је иницијатива за одржавање недеље српске културе која би укључила филм, књиге, музику, а вероватно и промоцију туризма.

Подршка привреди

Програми подршке пословању привреде

ПОДСТИЦАЈИ РАДИ ПРИВЛАЧЕЊА ДИРЕКТНИХ УЛАГАЊА

На основу измењеног Закона о улагањима у децембру 2018. године, у јануару 2019. године донета је **Уредба о одређивању критеријума за доделу подстицаја ради привлачења директних улагања** („Сл. гласник РС“, број 1/19, у даљем тексту: Уредба) која прецизније дефинише услове за добијање субвенција за инвестиције.

Намена средстава

Средства се могу доделити за реализацију инвестиционих пројеката у производном сектору и пројекте услуга сервисних центара.

Инвестициони пројекти од посебног значаја

Улагање од посебног значаја представља улагање чије остварење би битно утицало на даљи развој привреде Републике Србије, унапређење конкурентности привреде и Републике Србије као инвестиционе локације и њен равномеран регионални развој у односу на предмет улагања и територијалну концентрацију одређених привредних грана и привредних делатности и код којег је улагање:

- у основна средства веће од 5 милиона евра или отварање више од 500 нових радних места, или
- у основна средства веће од 2 милиона евра или отварање више од 100 нових радних места за трећу или четврту групу општина према степену развијености, односно у девастирано подручје,
- улагање на основу усвојених билатералних споразума.

Врста и висина средстава која могу бити додељена за инвестиције

Корисник средстава дужан је да обезбеди учешће од најмање 25% оправданих трошкова из сопствених средстава или из других извора, који не садрже државну помоћ. Максимална висина средстава која може бити додељена за инвестиционе пројекте:

- ВЕЛИКИМ привредним субјектима до 50% оправданих трошкова,
- СРЕДЊИМ привредним субјектима до 60% оправданих трошкова,
- МАЛИМ привредним субјектима до 70% оправданих трошкова.

Немогућност добијања подстицаја

Средства се не могу користити за финансирање инвестиционих пројеката у сектору саобраћаја, развоја софтвера, угоститељства, игара на срећу, трговине, производње синтетичких влакана, угља и челика, дувана и дуванских прерађевина, оружја и муниције, бродоградње, аеродрома, комуналном сектору и сектору енергетике, широкопојасне мреже, рибарства и аквакултуре.

Од права на доделу средстава изузимају се: привредни субјекти у тешкоћама, затим субјекти који имају доспеле, а неизмирене обавезе према Републици Србији, у којима Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе има учешће у власништву, који је у обавези повраћаја недозвољене државне помоћи и коме је био раскинут уговор о додели подстицајних средстава.

Услови за доделу средстава приказани су у наставку за инвестиционе пројекте у производњи и услуге сервисних центара:

Ниво развијености општине (група јединице локалне самоуправе)	Минималан број новозапослених (новоотворених радних места)	Минималан износ оправданих трошкова улагања (у еврима)	Одобрени подстицаји	Савет може додатно да одобри	
			Подстицаји за оправдане трошкове двогодишњих бруто зарада	Додатак на висину улагања у основна средства	Додатни подстицаји за радно интензивне пројекте
I	50	500.000	20%, максимум 3.000 € по новоотвореном радном месту	+10%	за 200 – 500 новозапослених + 10% од износа трошкова двогодишњих бруто плата за 500 – 1.000 новозапослених + 15% од износа трошкова двогодишњих бруто плата за више од 1.000 новозапослених + 20% од износа трошкова двогодишњих бруто плата
II	40	400.000	25%, максимум 4.000 € по новоотвореном радном месту	+15%	
III	30	300.000	30%, максимум 5.000 € по новоотвореном радном месту	+20%	
IV	20	200.000	35%, максимум 6.000 € по новоотвореном радном месту	+25%	
девастирана подручја	10	100.000	40%, максимум 7.000 € по новоотвореном радном месту	+30%	
инвестициони пројекти услуга сервисних центара	15	150.000	-	-	

Кориснику средстава чији инвестициони пројекат није улагање од посебног значаја одобрава се повећање износа бесповратних средстава у висини од 10% износа оправданих трошкова улагања у основна средства, без обзира на ниво развијености општине (према скали у табели). Док је за пројекте од посебног значаја могуће доделити ова средства, за остале инвестиције се свакако одобравају у наведеном процентуалном износу.

За додатне информације контактирајте **Центар за подршку инвестицијама и ЈПП ПКС** путем телефона **011 / 41 49 444** или нам пишите на имејл: investicije@pks.rs.

Додатне информације о актуелним програмима подршке пронаћи ћете на интернет странама:

[Развојне агенције Србије \(РАС\)](#)

[Фонда за развој](#)

[Министарства привреде](#)

[Агенције за осигурање и финансирање извоза](#)

[Националне служба за запошљавање](#)

Најбржи пут до инопартнера - ЕЕН мрежа

Привредна комора Србије је члан [Европске мреже предузетништва](#) и координатор Конзорцијума ЕЕН мреже у Србији. Услуге ЕЕН мреже су превасходно намењене малим и средњим предузећима као сервис када је у питању интернационализација пословања. Европска мрежа предузетништва има за циљ да предузећа лакше и брже пронађу партнере у иностранству кроз бесплатне услуге претраге [Базе пословне сарадње](#) и учешћа на међународним [пословним сусретима](#) и [пословним мисијама](#).

ЕЕН вести

ЕЕН мрежа кључни инструмент унапређења конкурентности малих и средњих предузећа у Европи

Европска мрежа предузетништва (ЕЕН) је кључни инструмент стратегије ЕУ за подизање конкурентности малих и средњих предузећа у Европи. Циљ ЕЕН је отварање врата и пружање могућности малим и средњим предузећима за учешће у пословним сусретима и мисијама, помоћ приликом трансфера технологија у области заштите интелектуалне својине, развоја истраживачких пројеката, подршка у тумачењу и примени прописа, до могућности коришћења програма и фондова ЕУ. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Доношење програма економских реформи у дијалогу са привредом

Привредна комора Србије и Министарство финансија су у децембру 2018. године организовали презентацију Програма економских реформи и прелиминарне листе структурних реформи 2019-2021. које ће допринети даљем унапређењу привредног амбијента и стварању повољнијих услова за лакше, боље, ефикасније, транспарентније и, уз мање трошкове, конкурентније пословање домаћих компанија. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Више новца за привреднике Западног Балкана

Коморски инвестициони форум западнобалканске шесторке је у децембру 2018. године у Луксембургу примљен у Саветодавну групу Платформе Фонда за развој предузећа и иновација (ПАГ ЕДИФ), а привреду Западног Балкана у Управном одбору овог европског фонда представља Марко Чадеж, председник Привредне коморе Србије и председник Управног одбора КИФ. Коморе региона ће тако бити на извору информација о могућностима финансирања привреде из овог фонда. Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

Поглавље 27 - Специфични планови имплементације директива у сектору отпада

У организацији Министарства заштите животне средине и Привредне коморе Србије, у оквиру пројекта „Даља имплементација Стратегије за апроксимацију у области животне средине – ЕАС“, који финансира Европска унија, одржан је информативни скуп "Поглавље 27: Статус преговарачке позиције и Специфични планови имплементације директива у сектору отпада". Комплетну вест пронаћи ћете [овде](#).

За додатне информације контактирајте **Центар за ЕУ интеграције ПКС** путем телефона **011 / 33 00 928** или нам пишите на имејл: eu@pks.rs.

CE знак и Српски знак усаглашености – доказ безбедности вашег производа

Портал „CE знак“

На [порталу „CE знак“](#) у оквиру „Базе знања“, корисник може да пронађе текстове и документа свих 24 директива новог приступа, текстове одговарајућих српских правилника, спискове пратећих хармонизованих стандарда, поступке оцењивања усаглашености за све групе производа, као и контакте надлежних институција, водиче и бројне друге информације. Посебна вредност „Базе знања“ је што она **садржи све потребне информације, документа, податке и инструкције о условима и поступцима за долазак до CE знака и Српског знака усаглашености**, ради извоза и/или пласмана производа на домаће тржиште.

On-line апликација „Провера безбедности производа“

On-line [упитник за CE знак и Српски знак усаглашености](#) служи да се **брзом и једноставном провером** процени да ли одређени производ подлеже CE означавању и/или означавању Српским знаком усаглашености.

Коришћењем ове апликације привредник/предузетник може значајно уштедети време и новац за припрему документације, прибављање потребних исправа о усаглашености, претрагу података и информација о надлежним институцијама, проналазак одговарајућег техничког прописа, и друго.

Као резултат чекирања апликације, добија се интегрални извештај који садржи: листу прописа који се потенцијално примењују на дати производ, линкове ка текстовима директива или српским правилницима, линкове ка листи хармонизованих (СРПС) стандарда који прате ове прописе, листу нотификованих/именованих тела за оцену усаглашености (у земљи или иностранству), као и листу контаката у надлежним министарствима и институцијама за сваки појединачни пропис.

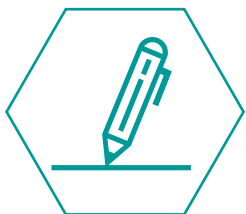
е-Водичи и е-Брошуре

[Брошура „CE знак - пасош за производе“](#) даје сажети преглед 24 директиве, њихов предмет и подручје примене за конкретне групе производа, изузећа, као и инструкције у 12 корака како доћи до CE знака или Српског знака усаглашености.

[Брошура „Водич за безбедност машина“](#) представља сажето упутство малим и средњим привредним друштвима о чему све треба да воде рачуна приликом пројектовања, производње и пласмана својих производа на које се односи Директива о безбедности машина (2006/42/EC).

За све додатне информације о производима који подлежу CE означавању и попуњавање упитника којим можете проверити да ли се на ваш производ односи одређена ЕУ Директива заснована на новом приступу и/или одговарајући домаћи пропис посетите следећи линк: [CE знак](#) или нам пишите на имејл: CE_znak@pks.rs.

Едукација

Центар за едукацију и стручно образовање (ЦЕСО) Привредне коморе Србије привредницима омогућава савремену и континуирану пословну едукацију. Унапређење постојећих и стицање нових знања, вештина и компетенција, као и непрекидан лични и професионални развој, део су мисије ЦЕСО у фирмисању концепта целоживотног учења. Програми семинара и едукација се могу преузети на следећем линку: [ПКС едукација*](#).

* Линк: www.pks.eduacija.

Методолошке напомене

Удружење за креативну индустрију ПКС, према КД(2010), обухвата гране и групе следећих области делатности: Штампане и умножавање аудио и видео записа, Издавачке делатности, Кинематографска и телевизијска продукција, снимање звучних записа и издавање музичких записа, Програмске активности и емитовање, Рекламирање и истраживање тржишта, Стваралачке, уметничке и забавне делатности.

Приказивање података по делатностима врши се у складу са Уредбом о класификацији делатности („Службени гласник РС“, број 54/10).

Републички завод за статистику почев од 2018. године просечне зараде рачуна на основу података из евиденције Пореске управе. Истраживање о зарадама заснива се на подацима из обрасца Пореске пријаве за порез по одбитку (образац ППП-ПД). Просечне зараде израчунавају се на основу износа обрачунатих зарада за извештајни месец и броја запослених који је изражен еквивалентом пуног радног времена (full-time equivalent – FTE). Обухваћене су све категорије запослених за које су послодавци, тј. пословни субјекти, Пореској управи доставили електронски попуњен образац пореске пријаве ППП-ПД са обрачунатим зарадама. Републички завод за статистику од 1999. године не располаже појединим подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).

Под појмом запослени подразумевају се лица која имају формално правни уговор о запослењу, односно заснован радни однос са послодавцем, на одређено или неодређено време; лица која раде ван радног односа, на основу уговора о делу или на основу уговора о обављању привремених и повремених послова; лица која обављају самосталне делатности или су оснивачи привредних друштава или предузетничких радњи; као и лица која обављају пољопривредне делатности, а налазе се у евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања. Истраживање о регистрованој запослености заснива се на комбиновању података Централног регистра обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО) и Статистичког пословног регистра (СПР). Подаци о обвезницима плаћања доприноса обавезног социјалног осигурања и осигураницима, по основу рада, добијају се од ЦРОСО. Подаци о пословним субјектима и њиховим основним обележјима добијају се од СПР. Дистрибуција запослених по делатностима, у оквиру пословног субјекта, врши се према структурама које су формиране на основу података о локалним јединицама.

Неке вредности, приказане у билтену, заокружене су на милионе или милијарде, са једним децималним местом, стога укупне вредности (сумари) се не слажу увек са збиром појединачних података, с обзиром на то да су коришћени незаокружени бројеви (што даје прецизније податке).

Коришћене скраћенице

БДП – Бруто домаћи производ, БДВ – Бруто додата вредност, СДИ – Стране директне инвестиције, КД (2010) – Класификација делатности, СМТК – Стандардна међународна трговинска класификација, ПДВ – Порез на додату вредност, Ø – Просек периода, АРС – Анкета о радној снази, ЕУ (28) – Европска унија коју чини 28 држава чланица, ЦЕФТА – Централноевропски споразум о слободној трговини, ЗНД – Заједница независних држава, RSD – Српски динар, EUR – Евро, USD – Амерички долар

Извори података: Републички завод за статистику (РЗС), Народна банка Србије (НБС), Агенција за привредне регистре (АПР), Привредна комора Србије (ПКС), Управа царина (УЦ), Министарство финансија (МФ), Пореска управа (ПУ), Завод за статистику Европске уније (Eurostat), Чикашка продуктна берза (СМЕ), Bloomberg L.P, Међународни трговински центар (ICT TradeMap), Европска централна банка (ЕЦБ), Међународни монетарни фонд (ММФ).

Девизни курсеви: Сви прерачуни у билтену су извршени према следећим просечним средњим курсевима Народне банке Србије:

Период:	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
EUR/RSD	113,1277	113,1369	117,3060	120,7328	123,1179	121,3367	118,2716
USD/RSD	88,1169	85,1730	88,5408	108,8543	111,2903	107,4987	100,2784

Извор: НБС.

Одрицање од одговорности: Подаци су подложни изменама у складу са променама званичних извора података. Информације у овом извештају су дате у сврху општег информисања и не могу бити замена за економски савет, нити се њиховим објављивањем ствара било каква обавеза за Привредну комору Србије. Умножавање и дистрибуирање билтена и делова дозвољено је уколико се наведе извор и копија достави Привредној комори Србије на: analitika@pks.rs.

Удружење за креативну индустрију

Гране привреде и области које обухвата Удружење за креативну индустрију су:

- Графичка индустрија,
- Издавачка делатност,
- Књижевство и дистрибуција књига,
- Дискографија,
- Кинематографија,
- Радиодифузија,
- Тржишно комуницирање, медијско представљање и односи с јавношћу,
- Истраживање тржишта и испитивање јавног мњења,
- Специјализоване дизајнерске делатности и фотографске услуге,
- Лизинг интелектуалне својине, ауторских дела и предмета сродних права,
- Уметничко образовање,
- Извођачка уметност, уметничко стваралаштво и уметничке установе,
- Делатности библиотека, архива, музеја галерија и збирки.

Задаци Удружења су да:

- заступа заједнички интерес привредних друштава у области креативне индустрије,
- учествује у припреми законских аката са носиоцима извршне власти, анализа, предлога мера за решавање текуће проблематике, организацији,
- обука и семинара, организацији сајмова, трибина, форума и јавних расправа,
- помаже у проналажењу контакта, берзанских података, података о страним тржиштима, производном асортиману, домаћој регулативи,
- иницира доношење нових и допуну постојећих закона и уредби, решавање проблема заштите интелектуалне својине, процес модернизације (дигитализација),
- предузима активностима и учествује у активностима у борби против нелегалног коришћења ауторског права (пиратерије).

У оквиру Удружења за креативну индустрију делује **осам групација**:

- Графичке индустрије
- Издавачке делатности, књижара и дистрибутера књига
- Дискографије
- Кинематографије
- Радиодифузије
- Оглашивача
- Агенција за тржишно комуницирање
- Организација за колективно остваривање права

Удружење за креативну индустрију, односно Привредна комора Србије је члан WФА (Светске асоцијације оглашивача).

Удружење за
креативну индустрију

Одбор Удружења за
креативну индустрију

Групација графичке
индустрије

Групација издавачке
делатности, књижара
и дистрибутера
књига

Групација
дискографије

Групација
кинематографије

Групација
радиодифузије

Групација
оглашивача

Групација агенција
за тржишно
комуницирање

Групацију
организација
за колективно
остваривање
права

Контакт

Привредна комора Србије
Ресавска 13-15
11000 Београд

T: 0800 808 809

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora

Удружење за креативну
индустрију
Мирко Прља, секретар

T: (+381 11)33 04 512

E: kreativna@pks.rs
usluge@pks.rs

ПКС УСЛУГЕ

(usluge.pks.rs)

ДИГИТАЛНЕ „е-УСЛУГЕ ПКС“ уштедите време - електронске услуге Привредне коморе Србије	ТИР И АТА КАРНЕТИ ваш пасош за робу – уштедите време и новац	БЕСПЛАТНЕ УСЛУГЕ вама на услузи потпуно бесплатно
ПРИВРЕДНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ управљајте вашим бизнисом уз помоћ правих информација и спремно одговорите на нове изазове	МЕЂУНАРОДНО ПОСЛОВАЊЕ / ИНОТРЖИШТА проширите свој бизнис на међународно тржиште и повежите се са пословним партнерима у земљи и иностранству	ЕДУКАЦИЈА семинари и обуке за вас – слушамо ваше потребе
ЗАПОЧНИТЕ БИЗНИС информишите се брзо и једноставно, решите недоумице, покрените ваш бизнис и управљајте растом	РЕШАВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СПОРОВА решите привредни спор без одласка на Суд	ДРУГЕ УСЛУГЕ ПКС публикације, оглашавање у издањима ПКС, резервација сала и остале услуге ПКС

ПКС еБилтени се објављују тромесечно и дистрибуирају свим чланицама ПКС, у складу са организацијом рада стручних служби Привредне коморе Србије. Оглашавање у ПКС еБилтенима и достављање материјала уз податке о фирми (назив предузећа, адреса, контакт телефон и ПИБ) могуће је путем имејлова: analitika@pks.rs или bis@pks.rs, као и позивом на број **0800 808 809**. Понуда за оглашавање у ПКС еБилтену ће вам бити достављена мејлом. Више информација на страни: www.pks.rs/oglasavanjePKSeBilten.